

Motion till riksdagen

1989/90:N437

av Ivar Franzén (c)

En förening för nationell energisparinformation

Inom några år – 1995 och 1996 – skall enligt riksdagens beslut de två första kärnkraftsaggregaten avvecklas. Fortfarande är det omtvistat vad detta kommer att innebära för energiförsörjningen till hushållen, näringslivet och samhället i stort. Samtidigt pågår det en nästan infekterad diskussion om alternativen som t.ex. biobränslen, vattenkraft, vindkraft, kol och naturgas.

Det svenska folket står inför en situation som kommer att ställa stora krav både på den enskilda individen och på produktions- och servicefunktionerna i samhället. Vad kan då vara mer naturligt än att satsa intensivt på att informera och utbilda allmänheten i energifakta och energihushållning.

För att över huvud taget kunna förstå, följa och delta i energidebatten så måste alla ha vissa elementära kunskaper om vad energi är och hur energi påverkas och används i olika situationer. För att kunna hushålla med energi på rätt sätt så krävs vissa grundläggande kunskaper och insikter på området.

I dag existerar inte någon form av bred utbildning eller information kring energihushållning. Det kan vara en planeringsmiss, eller också kan det vara ett medvetet inslag för att komplicera den energipolitiska situationen. Statens Energiverk, som borde ha detta utbildnings- och informationsansvar, har ej erforderliga instruktioner och än mindre nödvändiga medel för att kunna bedriva ett sådant arbete. Informationsansvaret har dessutom till stor del lagts ut på sektorsmyndigheter, dvs. boverket ska svara för energiinformation till hushållen och bostadsproducenterna, transportrådet till bilisterna, industriverket till näringslivet etc. Ingen av dessa sektorsmyndigheter har avsatt vare sig personal eller medel för ett sådant informationsarbete.

Samhället löper stor risk att inte kunna klara de energipolitiska mål som riksdagens beslut innebär om energidebatten – som hittills – skall fokuseras kring produktionsformerna för energi i stället för formerna för användning av energi av vilket slag det än må vara. Alla måste inse att energi under alla omständigheter är en begränsad resurs som man skall hushålla med och hantera på ett optimalt sätt.

Under tioårsperioden 1973–83 satsade staten minst 100 miljoner på energisparinformation till hushållen, näringslivet och andra väsentliga målgrupper. Under de senaste sex åren har inte några medel avsatts för detta ändamål. Även i skolundervisningen är information och energiutbildning minimal jämfört med andra viktiga områden.

Det är därför angeläget att finna former som omgående kan få i gång ett

omfattande utbildnings- och informationsarbete kring fakta om energi och energihushållning, utan att beröra produktionsalternativen. Av den anledningen vill jag föreslå ett inrättande av Nationalföreningen för Energisparinformationens Främjande – NEF.

Målsättningen för NEF skall vara att arbeta för en förbättrad utbildning – framför allt i skolorna – kring energifakta och energisparande. Föreningen skall inte ta ställning i energiproduktionsfrågorna och inte prioritera något energislag. Föreningen skall bedriva ett intensivt och seriöst informationsarbete för att öka allmänhetens insikter och kunskaper om energi och energisparande och på så sätt förändra attityderna till och beteendet vid utnyttjandet av olika slags energi i olika sammanhang.

När det gäller utbildningssektorn skall NEF arbeta i nära kontakt med skolöverstyrelsen, lärar- och elevorganisationerna, läromedelsproducenterna, Utbildningsradio/-TV och andra berörda instanser.

Vad gäller informationsarbetet skall NEF dels utarbeta och genomföra egna kampanjer via direktutskick till berörda målgrupper, annonsera i media, information via radio/TV etc., dels samarbeta med arbetsmarknadens parter, kommunala energiverk och statliga myndigheter, folkrörelseorganisationer m.fl.

NEF skall vara en fri och obunden organisation. Organisationsformen bör vara ekonomisk förening. Svenska kommunförbundet och statens energiverk kan gemensamt organisera bildandet av föreningen.

De kommunala energiverken kan erbjudas medlemskap för en årsavgift av förslagsvis 50 000 kr. Om samtliga kommuner ansluter sig blir det 284 medlemmar och en sammanlagd årsavgift på 14.2 miljoner. Staten bör bidra med motsvarande belopp.

Kommunförbundet och statens energiverk bör ha var sin ständig ledamot i styrelsen. Övriga styrelseledamöter utses av medlemmarna. Varje medlem har en röst.

Riksdagen bör uppdraga till regeringen att ta initiativ för att bilda NEF enligt redovisade riktlinjer.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen uppdragar åt regeringen att ta initiativ till bildande av Nationalföreningen för Energisparinformationens Främjande (NEF) enligt vad som anförts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1990

Ivar Franzén (c)